

פתרון בעזה? כדי להימנע מחזרה לדפוסי החשיבה הישנים [?] צריך להכיר בשורש הבעיה

10.12.2023 | ד"ר עדי שורץ written by

ההלם שאחז בכולנו בעקבות אירועי 7 באוקטובר הוליד את האמירה החד-משמעית: לעולם לא עוד, מה שהיה הוא לא מה שיהיה. גם אני האמנתי לאמירה הזאת. הייתי משוכנע כי אירועים מזעזעים כאלה יובילו להתפכחות אמיתית בחברה הישראלית.

ואולם ככל שחולפים הימים, וההלם הראשוני מפנה את מקומו לדפוסי החשיבה והפעולה הישנים, מתברר יותר ויותר כי מה שהיה הוא גם מה שיהיה. האמירות, הפרשנויות, התדרוכים, התכנונים, כולם כמעט לוקים בדיוק באותו עיוורון שהוביל אותנו לאסון בשמחת תורה.

היכולת למנוע את הישנותם של אירועי הזוועה בדרום הארץ תלויה בראש ובראשונה בזיהוי נכון של סיבתם. בלעדי הסיבה למחלה אי אפשר להציע לה תרופה מתאימה. אירועים אלה לא התרחשו בגלל המצב הכלכלי בעזה או "הסגר", וגם לא בגלל חמאס. הפלשתינים ב-75 השנים האחרונות אינם נלחמים למען מדינה משלהם, שאותה יכלו להשיג כבר מזמן, וגם לא לסיום הכיבוש הצבאי של יהודה ושומרון.

המלחמה עם הפלשתינים היא על עצם קיומה של מדינת ישראל, שכן מבחינתם ישראל היא ישות חריגה במרחב ערבי ומוסלמי, וימיה ספורים. נשיא מצרים לשעבר, גמאל עבד אל-נאסר, הבהיר זאת היטב כשאמר שעצם קיומה של מדינת ישראל הוא אקט מלחמתי. גם מאז שהחל "תהליך השלום" לפני כ-30 שנה לא קם עדיין מנהיג פלשתיני אחד, איש ציבור או אפילו אינטלקטואל, שאמר בקולו ובפה מלא כי היהודים נמצאים כאן בזכות, וכי מדינת היהודים נמצאת כאן כדי להישאר.

כל דיון "ביום שאחרי" חייב להתחיל באמירה המפורשת כי כל עוד לא יחול שינוי בסיסי ועמוק בתפיסת העולם הפלשתינית, ששוללת את עצם קיומה של מדינת ישראל, לא יחול שום שינוי במתכונת היחסים של ישראל עם שכניה הפלשתינים.

אין שום משמעות לשלל ההצעות למתכונת הפוליטית שמוצעת כעת לעזה. תהא זו נוכחות בינלאומית, או כוח בין-ערבי, או אפילו מלאכי השרת [?] בלעדי התעמתות ישירה עם האתוס הפלשתיני העמוק ביותר, שרואה בהקמת מדינת ישראל ב-1948 את האסון הגדול ביותר אי-פעם, ואת הצורך להילחם בה עד חורמה כצורה המובהקת ביותר של השגת צדק, ישראל דנה עצמה שוב ושוב לחזרה על אירועי 7 באוקטובר.

זו הסיבה לכך שראשיהם הזהובים של עוללינו נמלקו כתרנגולות, וגופותיהם הזכים של בנינו ובנותינו חוללו בצורה מזוייעה.

אם את האמת הפשוטה הזאת איננו מסוגלים לומר לעצמנו ולאומות העולם, הזוועות שהתחוללו בחג שמחת תורה האחרון הן רק הקדימון לאירועים הבאים. התחזית הזאת צריכה להיות ברורה לכולם. אם לא נתעקש לומר את האמת הזאת ולפעול על פיה, כל המחזות הנוראים יחזרו על עצמם: שוב יסמרו שדות הנגב מאימה ומדם. שוב נקושש פיסות בגד, טבעות, שיניים מרוטשות, כדי לזהות את מתינו. שוב נסתובב מוכי צער ויגון בשבילים המפויחים בקיבוצים.

הכתובת, באותיות של קידוש לבנה, נמצאת כבר על הקיר.

המאמר פורסם בישראל היום, בתאריך 10.12.2023.